

Karin Hoogeveen (Sardes)

Ouders en de Van Ostadeschool in Den Haag

‘Wij doen veel voor de school en de school doet veel voor ons’

In opdracht van de gemeente Den Haag onderzocht Sardes het ouderbeleid van zestig scholen die in het kader van het project *Meer Kansen Met Ouders* van de gemeente extra geld krijgen. Op tien scholen interviewden we directies, oudercoördinatoren, leerkrachten en ouders. Eén van die scholen was de Van Ostadeschool in de Haagse Schilderswijk, waar ouders sterk zijn betrokken bij de school. We spraken met adjunct-directeur Rudy van der Bovenkamp, die verantwoordelijk is voor het ouderbeleid. We blikken terug en kijken hoe het er op dit moment – mei 2012 – voor staat.

De Van Ostadeschool is een brede buurtschool met bijna 400 leerlingen in de Schilderswijk in Den Haag. De school heeft een belangrijke plaats in de wijk en hecht veel waarde aan samenwerken met andere instanties in de wijk. Ook samenwerking met ouders staat hoog in het vaandel. Het team stimuleert ouders om op school te komen praten over wat zij belangrijk vinden en te komen kijken wat er op school gebeurt. De school wil graag een grote inzet van ouders. Zij verwacht dat ouders hun kinderen helpen zodat ze optimale leerresultaten behalen.

Brugfunctie

De Van Ostadeschool heeft een actieve oudercommissie. We praten met een aantal leden van deze commissie om een beeld te krijgen van de manier waarop ouderbetrokkenheid op deze school gestalte krijgt. Op de vraag wat de ouders ertoe aanzette om lid te worden van de oudercommissie, vertellen zij dat zij persoonlijk zijn aangesproken door de oudercoördinator. “We zijn erin gerold, je werd gevraagd en je stapte erin.”

Ouders nemen een speciale plek in op onze school. Samen met de ouders willen we werken aan de ontwikkeling van onze leerlingen. De school heeft een grote groep betrokken ouders. Er is een zeer betrokken oudercommissie en medezeggenschapsraad die de leerkrachten ondersteunen op diverse gebieden. Zij organiseren feesten en denken mee over de toekomst van de school en de wijk. De oudercommissie vergadert zes keer per jaar. De school vindt het belangrijk dat ouders betrokken zijn, omdat zij essentieel zijn bij de ontwikkeling van hun kind. De Van Ostadeschool heeft een zeer goede naam op het gebied van ouderbetrokkenheid.

Bron: www.vanostadeschool.nl

Foto: Van Ostadeschool

Inmiddels hoeven er geen ouders meer te worden gevraagd, want er is nu veel belangstelling voor de oudercommissie. De commissieleden voeren zelfs selectiegesprekken met andere geïnteresseerde ouders. Daar zit een directielid bij, zodat de ouders leren hoe zij dergelijke gesprekken kunnen voeren. “Het moeten geen kruisverhoren worden”, licht Rudy toe. “De school blijft eindverantwoordelijk en moet de regio blijven voeren.” Hij vindt dat de oudercommissie zich goed ontwikkelt en ziet dat deze ouders kritischer worden, naar de school, maar ook naar elkaar.

Waarom vinden de ouders het belangrijk om in de oudercommissie te zitten? Daarover hoeven ze geen seconde na te denken: “Je kunt meer betekenen voor je kind en eigenlijk voor alle kinderen. Het is fijn om wat te kunnen doen voor de school. Een voordeel is dat je dichtbij het vuur zit. Je weet altijd precies wat je kinderen aan het doen zijn en je bent altijd de eerste die weet wat er gebeurt. Het is heel prettig om als een soort brug te kunnen fungeren tussen de ouders en de school.”

Ook de leerkrachten waarderen het zeer dat de oudercommissie een brugfunctie vervult tussen school en ouders.

Hoe zorgt de school ervoor dat andere ouders weten wat de oudercommissie doet en wie er in zitten? “We worden aan het begin van het

schooljaar op een ouderavond aan andere ouders voorgesteld en er hangt een foto van ons in de gang”, vertellen de ouders niet zonder trots. “We staan op het schoolplein. Er komen moeders in de klas naar je toe, want die vragen gemakkelijker iets aan andere moeders dan aan de leerkracht. Ook kunnen wij voor ze vertalen in het Turks of Marokkaans.”

Levert het ouders ook persoonlijk wat op om zo actief te zijn op school? Dat blijkt zeker het geval. De ouders waarderen het dat ze meer contact krijgen met de leerkracht van hun kind. Ook leren ze veel van het meedraaien in de oudercommissie: “Je krijgt heel veel zelfvertrouwen door de vergaderingen. Het notuleren en voorzitten gebeurde eerst door leerkrachten, maar dat hebben we nu zelf overgenomen. Daardoor zijn we veel zelfstandiger geworden.”

Opbrengstgericht werken

Op de website van de school staat: ‘De Van Ostadeschool is een sterk opbrengstgerichte school. Dit houdt in dat de school erg veel belang hecht aan goede resultaten.’

We vragen de ouders of ouderbetrokkenheid ertoe doet als het gaat om de resultaten van de kinderen. De ouders zijn daarvan overtuigd: “In het begin moesten we er moeite voor doen, maar nu krijgen we steeds meer ouders mee. Er zijn veel actieve

ouders en het gaat steeds beter met de school. Dat zie je ook aan de resultaten van de kinderen. We hebben steeds betere resultaten en hogere citoscores.”

We nemen dat natuurlijk graag aan, maar wat is het oordeel van de inspectie? In het laatste rapport (2012) concludeert de inspectie dat de kwaliteit van het onderwijs op deze school van voldoende tot goed niveau is. De leerresultaten aan het eind van de basisschool zijn goed en op tussenmomenten voldoende. De inspectie spreekt met name haar waardering uit voor de inzet van de school om een heldere schoolorganisatie en doelgericht leerproces te realiseren. In meerdere opzichten is de Van Ostadeschool een goed voorbeeld voor de wijze waarop een school haar onderwijs kan aanpassen aan de leer- en opvoedingsbehoeften van de leerlingpopulatie, in dit geval kinderen van lageropgeleide anderstalige ouders, zo lezen we in het inspectierapport.

“Er wordt echt iets gedaan met wat wij inbrengen.”

De leerkrachten zijn ervan doordrongen dat alles op alles moet worden gezet om de resultaten van de leerlingen te verbeteren. Dat wordt echt gedeeld in de school, zo geven zij aan. De ouders spelen daarbij een belangrijke rol: “Als je de ouders meekrijgt, dan levert dat meteen resultaat op bij de kinderen. Ouders weten soms niet wat je eigenlijk allemaal moet doen met kinderen, hoe je ze kunt stimuleren, dus daar ligt een taak voor de school.”

Dat de school ervan overtuigd is dat ouderbetrokkenheid een positieve invloed heeft op de leerresultaten, blijkt ook uit het feit dat het thema ‘ouders’ op elke studiedag aan de orde wordt gesteld. De ouders vertellen: “Tijdens rapportbesprekingen en informatieavonden wordt door de school aangegeven hoe belangrijk ondersteuning van het kind is. Leerkrachten leggen uit hoe je als ouder thuis je kind kunt ondersteunen in zijn ontwikkeling. Je krijgt veel praktische tips van de leerkrachten.”

Houding van de school

Tegenwoordig kunnen ouders op vrijwel elke school aanwezig zijn, bijvoorbeeld bij rapportbesprekingen, voorlichtingsavonden, feesten en presentaties. De opkomst is echter niet altijd even groot. Hoe komt het dat het de Van Ostadeschool zo goed lukt om ouders te betrekken? Volgens de ouders heeft dat alles te maken met de houding van de directie, de oudercoördinator en het team. De ouders voelen zich serieus genomen en gehoord: “Er wordt echt iets gedaan met wat wij inbrengen. Ik vind dat deze school fijn is, we mogen alles, kunnen alles. Alles is bespreekbaar. Ook de directeur is makkelijk aanspreekbaar, het is allemaal heel laagdrempelig.”

Daarnaast speelt mee dat de school hoge verwachtingen heeft van kinderen en ouders. De school gelooft in hun capaciteiten en straalt dat uit. “Wij leggen de lat hoog” zegt Rudy van der Bovenkamp.

De school hecht belang aan huisbezoeken. Regel is dat een leerkracht minstens één keer de ouders ontmoet. Als ouders in groep 3 niet op de ouderavond zijn gekomen, dan krijgen zij een huisbezoek. Ook daarna, in de hogere groepen, worden huisbezoeken afgelegd, al gaat het dan vooral om het bespreken van problemen met het kind. Hoewel niet elke leerkracht staat te springen om op huisbezoek te gaan, vinden de leerkrachten het wel belangrijk: “Huisbezoek kost veel tijd, maar levert veel op, want je snapt de situatie, de ouders en de kinderen daardoor beter.” De leerkrachten merken dat de ouders het waarderen. Ook de kinderen vinden het heel belangrijk dat de juf of meester thuis komt, ze vertellen erover in de klas.

Activiteiten voor ouders

De school biedt ouders in samenwerking met de peuterspeelzaal cursussen aan. Dat kunnen opvoedcursussen zijn, maar er wordt ook een cursus Nederlandse taal gegeven. De ouders die wij spraken volgen ook cursussen, bijvoorbeeld de cursus voor overblijfvouders, waarvoor ze een certificaat hebben gekregen en de cursus ‘Ouderparticipatie’. Wat hebben ze in die laatste cursus

Foto: Van Ostadeschool

geleerd? “Hoe je met je kind om moet gaan, op school, in de vrije tijd en thuis. En bijvoorbeeld ook hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit. Dat is handig, je leert belangrijke dingen.” Daarnaast organiseert de school regelmatig thema-avonden voor ouders over verschillende onderwerpen die te maken hebben met de ontwikkeling van kinderen. De thema’s worden deels door de oudercommissie aangedragen en deels door het team.

Rudy vertelt dat de school de cursussen gaat inperken, omdat het niet meer in de filosofie van hun ouderbeleid past om elke keer mensen van buiten te laten vertellen wat voor ouders belangrijk is. “Ook is het niet zinvol om elk jaar een cursus ouderbetrokkenheid te organiseren. Ouders hebben hun kind immers acht jaar op school. De bedoeling is dat de kennis die ouders eerst opdeden in de cursus, nu wordt vervlochten in alle andere activiteiten voor ouders en dat daar een doorgaande lijn zichtbaar gaat worden.”

Het ontwikkelen van een dergelijke doorgaande lijn heeft alles te maken met recente ontwikkelingen in het kader van de brede buurtschool. De afgelopen maanden is samen met de kernpartners hard gewerkt aan een gezamenlijk ouderbeleid. Na het vaststellen van een gedeelde ambitie, zijn doelen opgesteld en is een werkwijze ontwikkeld. De maand april is uitgeroepen tot ‘de maand van

het opvoeden’. Een werkgroep, bestaande uit ouderexperts van de school, de bibliotheek, Zebra welzijn, Stichting Jeugdwerk, politie Haaglanden en NextProjecten, organiseerde allerlei activiteiten en op 23 april was er een gezamenlijk congres voor ouders met workshops over bijvoorbeeld mediawijsheid, de cursus *Opvoeden Zo* en de werkwijze van de wijkagent. In de workshops vertelden ook ouders over hun ervaringen. Rudy is hierover zeer positief: “Ouders gaan daardoor het netwerk rond de school zien en organisaties kunnen gemakkelijker naar elkaar doorverwijzen. Ook wordt daarmee voorkomen dat organisaties elkaar beconcurreren door bijvoorbeeld op hetzelfde moment activiteiten voor ouders te plannen. De lijnen zijn kort en je kunt snel schakelen.”

Visie

De directie en de oudercoördinator hebben er de afgelopen jaren hard aan gewerkt om ouders bij de ontwikkeling van hun kind te betrekken. Er is hierbij een driesporenbeleid gevolgd: ten eerste is er veel energie besteed aan een intensieve begeleiding van de oudercommissie. Ten tweede is voor ouders de cursus ‘Ouderparticipatie’ georganiseerd en ten derde is erin geïnvesteerd het team te doordringen van het belang van ouderbetrokkenheid. De oudercoördinator vertelt:

“Dat alles gaat nu echt vruchten afwerpen. Ouders stellen nu ook inhoudelijke vragen over het huiswerk en zijn heel tevreden over de informatie die zij krijgen. Ouders zijn tot erg veel in staat en kunnen de school in veel ondersteunen. De school moet dan ook tijd vrij maken om ouders hierin te begeleiden. Waar we nog wel op moeten letten is dat ze soms alles voor de school willen doen, maar nog niet de stap maken naar het begeleiden van het kind zelf.”

“Als je de ouders meekrijgt, dan levert dat meteen resultaat op bij de kinderen.”

Is er verder niets meer te wensen? Jawel, er is toch nog een dringende wens. De oudercommissie bestaat nu uitsluitend uit moeders en de school

zou ook graag willen dat er vaders in de commissie zitting nemen. De school heeft een aantal maatregelen bedacht om dat te stimuleren: de voorlichting wordt wat later op de avond gegeven, zodat ook vaders kunnen komen en er is een speciale vaderscursus gegeven door iemand die de doelgroep goed kent, omdat hij zelf van Marokkaanse afkomst is. De leerkrachten zijn hier enthousiast over: “Hij is vorig schooljaar begonnen en geeft tien keer een cursusbijeenkomst voor vaders op zondag. Deze persoon is een hele goede schakel tussen de school en de vaders en hij kan aan leerkrachten heel goed uitleggen hoe het zit bij ouders.” Op de introductieavond waren 42 vaders aanwezig en uiteindelijk hebben achttien vaders de cursus afgerond, een mooi resultaat.

Een andere wens is om volgend jaar nog meer ouders te bereiken met de activiteiten in het kader van de brede buurtschool. De school legt ook voor zichzelf de lat hoog.

Foto: Van Ostadeschool